

Vereniging Omwonenden Luchthaven Eelde

'voor de kwaliteit van de leefomgeving'

www.vole.nl

Aan de gemeenteraad van Assen

Onnen/Yde, 5 juli 2020

Betreft: aandelen Groningen Airport Eelde

Geacht raadsleden,

Op 28 juni heeft onze vereniging het College van B&W het aanbod gedaan de aandelen in Groningen Airport Eelde (GAE) over te nemen. De reden hiervoor is dat wij vinden dat deze aandelen niet in handen van een projectontwikkelaar moeten vallen. De aandelen worden binnenkort veel waard. Het zou een schande zijn als deze waarde niet terugvloeit in de gemeentekas.

Daarom dringen wij er bij u op aan om de aandelen niet te verkopen of, als de gemeente ze toch verkoopt, alleen onder de voorwaarde dat de waarde die ontstaat bij herontwikkeling van de luchthaventerreinen ten goede komt aan de gemeentekas.

Er is alle reden aan te nemen dat scenario 'sluiting' werkelijkheid wordt:

- Sinds 2018 vertoont het vervoer op GAE een sterk dalende trend. In de jaren daarvoor kon alleen een bescheiden niveau gehaald worden door structurele overheidsbijdragen. In de GAE-begroting voor 2020 is een krimp van 18% voorzien en een tekort van € 4.357.000 (waarvan € 3 miljoen gedekt uit de NEDAB-subsidie);
- Dat was voordat de lijndiensten naar Kopenhagen en Southend stopten. Het verlies wordt daardoor plm. € 1 miljoen hoger: meer dan € 5 miljoen. De liquiditeit zakt onder het minimum. De schuld aan de aannemer van de baanverlenging is € 1 miljoen. Een sociaal plan (€ 3 à 4 miljoen euro) is daarbij nog niet meegerekend;
- De CBS-cijfers van voor de coronacrisis (1ste kwartaal) laten zien dat het aantal passagiers dit jaar met 55% was gedaald ten opzichte van 2019 (67% ten opzicht van 2018). Veel slechter dus dan de begroting. De coronacrisis heeft het allemaal nog erger gemaakt;
- In de brief van de aandeelhouders van 31 januari staat dat er eerst nieuwe scenario's moeten komen "waarbij geen scenario wordt uitgesloten". De goede verstander leest daarin: ook het scenario "sluiting".
- Als de aandeelhouders al bereid zouden zijn de exploitatieverliezen af te dekken, zal blijken dat dat niet kan volgens de staatssteunregels. Afdekken van exploitatieverliezen mag gewoon niet.
- Het draagvlak om de exploitatieverliezen (boven de toegezegde steun) af te dekken is afgebrokkeld, zowel in de gemeenteraden van Groningen, Assen en Tynaarlo, maar ook in provinciale Staten van Groningen¹.

¹ Zie [Collegeakkoord Groningen](#) blz. 18: "Het investeringspakket Eelde wordt uitgevoerd conform afspraken, mits uitzicht blijft op het behalen van de doelstellingen van dat investeringspakket zonder overschrijding van de daartoe gereserveerde budgetten. (onderstreping VOLE) Een tussentijdse evaluatie moet duidelijk maken of er nog potentie is voor een realisatie

De nieuwe aandeelhouder FB Oranjewoud heeft goed begrepen dat zonder extra geld GAE het niet gaat redden. Oranjewoud gaat geen cent bijdragen, maar deelt na beëindiging van het huidige GAE wel in de opbrengsten. Oranjewoud wil voor minder dan een dubbeltje op de eerste rang zitten. Een conservatieve schatting van de waarde van het luchthaventerrein (240 ha.) komt, bij een gemengd gebruik voor natuur, landbouw, woningbouw en bedrijven na aftrek van de saneringskosten en bouwrijp maken, uit op minimaal € 100 miljoen². De opbrengst voor Assen kan dus € 10 miljoen bedragen.

In het gemeentelijk persbericht staat dat de aandelen eerst worden aangeboden aan de bestaande aandeelhouders. Zo staat het in de statuten. Maar dat wil niet zeggen: tegen elke prijs en zonder voorwaarden. Verder wijzen wij er op dat Oranjewoud heel creatief in de verkoopakte heeft laten opnemen:

“Ten aanzien van de nakoming van de aanwending van de hiervoor geciteerde privaatrechtelijke bevoegdheden (die op zodanige wijze dienen te worden aangewend dat het voortbestaan van de Luchthaven zo veel mogelijk wordt bevorderd), verklaart de Verkoper er jegens de Koper voor in te staan dat deze privaatrechtelijke bevoegdheden niet inhouden dat de Koper tot enige (financiële) verplichting gehouden zal zijn ...” (onderstreping VOLE)

Kortom: wel de lusten niet de lasten. VOLE vindt dat gemeenschapsbezit niet op deze manier in particuliere handen mag vallen en roept u op hetzelfde standpunt in te nemen. Overigens staat hier ook dat Assen haar deel van het steunpakket dat nog niet is betaald, niet hoeft te betalen³.

De verkoop van aandelen tegen een niet marktconforme prijs moet worden gemeld bij de Europese Commissie, opdat die kan beoordelen of de transactie verenigbaar is met de Europese richtsnoeren⁴. Dat is niet gebeurd bij de verkoop van de Groningse aandelen. Dat is een [overtreding van artikel 108 VWEU](#) (meldingsplicht). Naar aanleiding van klachten onderzoekt de Commissie de deal. De kans dat de deal strijdig is met de richtsnoeren en teruggedraaid moet worden is heel reëel. Het is daarom raadzaam het oordeel van de Commissie over de deal met Oranjewoud af te wachten alvorens de gemeente de aandelen verkoopt. Beter nog is het om een jaar te wachten om te zien of GAE dan nog in zijn huidige vorm bestaat.

Wij vertrouwen erop dat de raad in het belang van haar burgers de verkoop voorlopig zal blokkeren en erop toe zal zien dat - als de aandelen verkocht worden- in de koopovereenkomst de garantie wordt opgenomen dat de opbrengsten uit herontwikkeling van de terreinen bij beëindiging van de luchthaven terugvloeien naar de gemeente Assen, ongeacht wie de koper is.

van robuuste hub verbindingen en substantiële toename van het aantal zakelijke reizigers.”

² In ‘Gewogen Ruimte’ noemt senior planoloog van de provincie Drenthe Bernard Hanskamp een bouwvolume van 3000 a 5000 woningen. Dat lijkt wat veel. Bij 2000 woningen en [gemiddelde prijzen en kavels](#) (bruto 25 won/ha, woongebied 80 ha.) is de opbrengst alleen voor woningbouw 200 miljoen. Daar komt bij de verkoop van 20 hectare bedrijventerrein en 60 à 80 ha voor landbouw.

³ Het gemeentelijk persbericht van 24 juni: “De gemeenteraad van Assen stelde in oktober 2017 4,6 miljoen beschikbaar voor het investeringsscenario dat voor de luchthaven is opgesteld. De verplichtingen die hier uit voortvloeien worden door de gemeente nagekomen”. Volgens VOLE zijn er geen verplichtingen, zeker niet nu het investeringsscenario is komen te vervallen.

⁴ [Europese staatssteunregels inzake overheidstransacties](#) houden in dat (aandelen)transacties marktconform moeten verlopen. D.w.z. dat bij verkoop van de aandelen door de gemeente geen economisch voordeel wordt verleend aan de koper. Het feit dat een gemeente niet wordt benadeeld bij een transactie tegen boekwaarde, betekent niet dat er ook geen ‘voordeel aan een onderneming’ wordt verstrekt. Een marktconforme prijs ligt in dit geval boven de boekwaarde.

Hoogachtend,

Namens de Vereniging Omwonenden Luchthaven Eelde (VOLE)

Ir. Jan Wittenberg
(voorzitter)

Dr. Harold van Dijk
(secretaris)

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Kopie: College van B&W van Assen